

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički fakultet - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica

Tel: 020 206 713 Fax: 020 206 712

E-mail: extension-pg@t-com.me

GAJENJE LJEKOVITOG BILJA

Primjena ljekovitog i aromatičnog bilja u svijetu je u stalnom porastu. Sve razvijenija farmaceutska i kozmetička industrija zahtijevaju sve veće količine ljekovitog bilja, uglavnom samoniklog i njihova povećana upotreba ugrožava prirodno bogatstvo. Zbog toga je potrebno njihovo racionalno korišćenje i domaćinsko ponašanje. Iz tih razloga zakonskom regulativom je zabranjeno ili ograničeno sakupljanje pojedinih biljaka, kako bi se sačuvao biljni fond.

Upravo to je i razlog zbog kojeg se, kao jedna od mjera zaštite biodiverziteta, promovirano organizovano (plantažno) gajenje ljekovitog bilja umjesto sakupljanja iz prirode. Ovo predstavlja najbolji način zaštite samonikle populacije, posebno ugroženih i rijetkih vrsta.

Smatra se da od 3.200 vrsta na teritoriji Crne Gore, 400 pripada ljekovitom bilju. Crna Gora zahvaljujući povoljnoj klimi, zemljištu i nezagađenoj sredini veoma je pogodna za intenzivno gajenje ljekovitog bilja. Prirodna populacija je vodič koje vrste se mogu uspješno gajiti, tako u našim agroekološkim uslovima sa uspjehom se mogu podići plantaže: žalfije (*Salvia officinalis*), lavande (*Lavandula angustifolia*), kantariona (*Hypericum perforatum*), smilja (*Helichrysum arenarium*), majčine dušice (*Thymus serpyllum*), timijana (*Thymus vulgaris*), matičnjaka (*Melissa officinalis*), pelina (*Artemisia absinthium*), lincure (*Gentiana lutea*) i dr. vrsta višegodišnjeg ljekovitog bilja;

U odnosu na sakupljanje biljaka iz prirode, plantažno gajenje ima više prednosti:

- gajenjem se dobija sirovina standardnog kvaliteta, posebno kada su potrebne veće količine,
- lakše se koristi prednost već postojeće agrotehnike (mehanizacija, struktura sjetve, mjere zaštite i sl.),
- racionalnije se koriste poljoprivredni zemljišni resursi,
- smanjuje se broj berača,
- kvalitet sirovine se lakše može usaglasiti sa farmakološkim standardima,
- čuvaju se rijetke, endemične, ugrožene vrste od iščezavanja, posebno one čije je sakupljanje zabranjeno ili strogo ograničeno.

Afirmacijom plantažnog gajenja ljekovitog bilja smanjila bi se nekontrolisana berba samoniklog bilja i time spriječilo njegovo izumiranje. Ovom proizvodnjom može se ostvariti finansijski efekat za lokalno stanovništvo i dati doprinos zaštiti životne sredine.

Gajenje ljekovitog bilja bilježi sve veći porast u zemljama regiona. Uvode se nove vrste i nove sorte i sve se više koriste rezultati naučnog istraživanja. Počinje ekspanzivan razvoj ove proizvodnje, a samim tim i povećano interesovanje odgajivača da saznaju nove metode i načine unapređenja proizvodnje. Proizvodnja ljekovitog bilja donosi veći, brži i lakši profit od drugih poljoprivrednih proizvodnji.

Mira Bujanja, spec.app.

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji